

28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Από την Διευθύντρια του Δημοτικού Σχολείου Καλαβασού

ΑΝΤΡΟΥΛΑ ΧΑΡΙΤΩΝΟΣ

ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ
Λούλα Χαραλάμπους

1^η ΜΟΥΣΙΚΗ: ΕΜΒΑΤΗΡΙΟ

1^ο ΠΑΙΔΙ: 28η Οκτωβρίου! Μια μεγάλη εθνική επέτειος! Ο νους μας τρέχει πίσω, 64 τόσα χρόνια, τότε που η μικρή Ελλάδα βρήκε τη δύναμη να πει ΟΧΙ σ' ένα στρατό πολύ μεγαλύτερο και πολύ πιο εξοπλισμένο απ' το δικό της. Τρέχει ο νους πίσω κι ακούει αυτό το ΟΧΙ ν' αντιλαλεί πάνω απ' τα βουνά κι απ' τα χωριά, πάνω απ' τις πόλεις και τις θάλασσες μας.

2^ο ΠΑΙΔΙ: Βρισκόμαστε στα χρόνια του Δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου. Η Ελλάδα αποφάσισε κατ' αρχήν να μην εμπλακεί σ' αυτό τον πόλεμο. Θα το κατάφερνε, άραγε;

3^ο ΠΑΙΔΙ: Ο Μουσολίνι, δικτάτορας της Ιταλίας, συγκέντρωσε στα Ελληνοαλβανικά σύνορα πολλά στρατεύματα και πυρομαχικά. Καθημερινά γίνονταν μικροεπεισόδια ανάμεσα στους Έλληνες φρουρούς των συνόρων και τους Ιταλούς στρατιώτες. Όλα έδειχναν πως ο πόλεμος, που σάρωσε την Ευρώπη, ήταν έτοιμος να σκεπάσει και την Ελλάδα.

4^ο ΠΑΙΔΙ: Πριν ξημερώσει η 28η Οκτωβρίου, στις 3:00 το πρωί, ο Ιταλός πρεσβευτής στην Αθήνα, πηγαίνει στο σπίτι του πρωθυπουργού Ιωάννη Μεταξά και του δίνει το Ιταλικό τηλεσίγραφο. Το τηλεσίγραφο εκείνο έλεγε πως η Ιταλία αποφάσισε την κατάληψη ορισμένων Ελληνικών περιοχών, για να προστατεύσει την ασφάλεια της. Έλεγε, επίσης, καθαρά πως αν τα Ιταλικά στρατεύματα συναντούσαν αντίσταση, αυτή θα εκάμπετο με τα όπλα.

5° ΠΑΙΔΙ: και ήταν ακριβώς αυτή την ιστορική στιγμή που ο πρωθυπουργός Ιωάννης Μεταξάς απάντησε με το αθάνατο Ελληνικό ΟΧΙ. Ξέροντας πως μεγαλύτερο αγαθό από την Ελευθερία δεν υπάρχει, διατάσσει αντίσταση μέχρις εσχάτων.

2^η ΜΟΥΣΙΚΗ: ΤΕΛΕΣΙΓΡΑΦΟ ΙΤΑΛΟΥ ΠΡΕΣΒΗ

6° ΠΑΙΔΙ: Αυτό το ΟΧΙ το πήρε ο αγέρας.....Το πήραν τα βουνά και τα λαγκάδια, το τραγούδησαν τα παιδιά.....

Το ΟΧΙ τούτο του σαράντα το τραγουδάν και σήμερα ακόμα τα παιδιά.....

(Ποιήματα για το ΟΧΙ)

ΟΧΙ

Σήμερα η πατρίδα μας φορεί τα γιορτινά της
κι απ' άκρη σ' άκρη αντηχούν τα κατορθώματά της
σαν σήμερα οι Έλληνες ΟΧΙ βροντοφωνάξαν,
αψήφισαν τον κίνδυνο και τ' άρματα αρπάξαν

ΟΧΙ, δεν θα περάσετε μες τη γλυκιά πατρίδα!
ΟΧΙ, δεν θα πατήσετε τα χώματά μας τα ιερά!
ΟΧΙ, βροντοφωνάζουσε ΟΧΙ και πάλι ΟΧΙ.

καλύτερα να βάψουμε μ' αίμα όλα τα βράχια
παρά να μας σκλαβώσετε! ΟΧΙ και πάλι ΟΧΙ !!!

ΟΧΙ

Ενα ΟΧΙ στον εχθρό σου,
όπως έκανες και πάντα,
βροντοφώνησες Ελλάδα
και το θρυλικό Σαράντα!

Και το πήρανε τα νιάτα
της πατρίδας το λουλούδι
και το έκαμαν με πίστη
εγερτήριο τραγούδι.

Στις κορφές ψηλά της Πίνδου
σαν θεριά έχουν ανέβει
κι αν τους λείπουνε τα όπλα
η ψυχή τους περισσεύει.

Πολεμούν στην Τρεμπεσίνα
τα παιδιά σου αντρειωμένα
κι ανασταίνουνε και πάλι
το παλιό Εικοσιένα!

ΠΑΙΔΙ 7: Όταν, ξημερώματα, το ελληνικό ραδιόφωνο, ανακοινώνει πως η Ελλάδα δέχτηκε απρόκλητη επίθεση από την Ιταλία, οι Έλληνες ξεχύνονται στους δρόμους και ζητούν με κάθε τρόπο να πάνε στο μέτωπο.

3^η ΜΟΥΣΙΚΗ: ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

ΠΑΙΔΙ 7: Ο Μουσολίνι, με 100 000 στρατιώτες που είχε συγκεντρωμένους στην Αλβανία, πίστευε πως θα καταλάμβανε πολύ εύκολα την Ελλάδα.

ΠΑΙΔΙ 7: Δεν υπολόγισε όμως τη δύναμη της ελληνικής ψυχής.

ΠΑΙΔΙ 7: Δεν υπολόγισε τη δύναμη των Ελλήνων, όταν είναι ενωμένοι.

ΠΑΙΔΙ 7: Γιατί εκεί, στα βουνά της Πίνδου, κάθε στρατιώτης είχε κοντά του πολλούς άλλους Έλληνες που πολεμούσαν μαζί του χωρίς όπλα, αλλά πολεμούσαν.

ΠΑΙΔΙ 7: Παιδιά, γυναίκες και γέροι, ένοιωσαν πως ήταν κι αυτοί στρατιώτες.

ΠΑΙΔΙ 7: Κι είναι πολύ δύσκολο να νικηθεί ένας στρατός κι ένας λαός που είναι έτοιμος να θυσιαστεί, για να ζήσουν ελεύθερα τα παιδιά και τα εγγόνια του.

4^η ΜΟΥΣΙΚΗ:**ΣΚΕΤΣΑΚΙ****ΠΟΛΕΜΩΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΠΙΝΔΟ****Πρόσωπα:**

1. Αξιωματικός
2. Λοχίας
3. 1^{ος} φαντάρος
4. 2^{ος} φαντάρος
5. 3^{ος} φαντάρος
6. 4^{ος} φαντάρος
7. 5^{ος} φαντάρος
8. 6^{ος} φαντάρος
9. 8^{ος} φαντάρος
10. Ελληνοπούλα
11. Ελληνοπούλα
12. Ελληνοπούλα
13. 1^η Νοσοκόμα
14. 2^η Νοσοκόμα
15. 3^η Νοσοκόμα
16. Ιταλός στρατιώτης
17. Ιταλός στρατιώτης
18. Ιταλός στρατιώτης
19. Ιταλός στρατιώτης

Αξιωματικός: Εδώ, παιδιά, σ' αυτά τ' απάτητα βουνά της Πίνδου, μας έταξε η πατρίδα να πολεμήσουμε το στρατό του Μουσολίνι. Θα συναντήσουμε δυσκολίες πολλές.

Όλοι: Το ξέρουμεεεεεεεεεεεεεεε.

Αξιωματικός: Θ' αντιμετωπίσουμε την αεροπορία των Ιταλών, το βαρύ τους πυροβολικό.

Όλοι: Δεν τους φοβόμαστεεεεεεεεεεεεεεε.

Αξιωματικός: Στον πόλεμο, ένα είναι το πιο δυνατό όπλο: Η ΨΥΧΗ. Κι αυτή, την έχουμε εμείς οι Έλληνες και όχι οι Ιταλοί. Ζήτω η Ελλάδα μας.

Όλοι: Ζήτωωωωωωωωωωωωωωω.

Αξιωματικός: Πάρτε μια ανάσα, γιατί σε λίγο μπορεί ν' αρχίσει η επίθεση. Εγώ πάω να επιθεωρήσω τις άλλες ομάδες. *(Προχωρεί, γυρίζει το κεφάλι και λέει):*
Και μην ξεχνάτε, οικονομία στα πυρομαχικά.

Λοχίας: Μην έχετε έγνοια κύριε ανθυπολοχαγέ. Τα παιδιά εδώ, δεν αστοχούν. Κάθε βόλι και κεφάλι. *(Γυρίζει στους φαντάρους).*
Από που είστε ρε παιδιά;

1^{ος} Φαντάρος: Από Αθήνα.

2^{ος} φαντάρος: Από Κρήτη.

3^{ος} φαντάρος: Πελοπόννησο.

4^{ος} φαντάρος: Μακεδονία.

5^{ος} φαντάρος: Επτάνησα.

6^{ος} φαντάρος: Εγώ είμαι απ' τη Θράκη. Εσείς κυρ λοχία, από που είστε;

Λοχίας: Εγώ είμαι από την Κύπρο. Είναι κι' αυτή σκλαβωμένη στους Άγγλους και ζητά τη λευτεριά της.

1^{ος} φαντάρος: Κυρ λοχία, κυρ λοχία. Κάτι ακούω.

2^{ος} φαντάρος: Μέσα στους θάμνους, διακρίνω στρατιώτες να κινούνται. Να τους. Μας πλησιάζουν.

Λοχίας: Μην πυροβολήσετε. Περιμένετε να πλησιάσουν κι άλλο. Οικονομία στα πυρομαχικά. Κάθε βόλι και κεφάλι. *(λίγη πάυση)*. Έτοιμοι παιδιά, ΠΥΡ.

Όλοι: Απάνω τους.ΑΕΡΑΑΑΑΑΑ....

3^{ος} φαντάρος: Πάει ο πρώτος.

4^{ος} φαντάρος: Πάει κι ο δεύτερος.

5^{ος} φαντάρος: Τον πέτυχα στον ώμο.

6^{ος} φαντάρος: Κι εγώ στον πρισινό.

7^{ος} φαντάρος: Φεύγουμε.

Λοχίας: Εφ' όπλου λόγχη.

Όλοι: Απάνω τους ΑΕΡΑ.....

(Φεύγουν όλοι εκτός από τον 7^ο φαντάρο που πληγώνεται).

1^η νοσοκόμα: Αδελφή, έλα εδώ. Είναι ένας φαντάρος τραυματισμένος. Στο μπράτσο τραυματίστηκε. Δεν φαίνεται να είναι σοβαρά.

2^η νοσοκόμα: Ερχόμαστε να τον περιποιηθούμε. (Τον περιποιούνται)

3^η νοσοκόμα: Ευτυχώς δεν είναι βαθύ το τραύμα. Μα γιατί κλαις φαντάρε; Δεν κάνε να κλαίνε οι Έλληνες.

7^{ος} φαντάρος: Δεν κλαίω για το τραύμα μου αδελφή. Κλαίω γιατί δεν θα μπορέσω να λάβω μέρος στην επόμενη επίθεση.

2^η νοσοκόμα: Μη λυπάσαι γι' αυτό λεβέντη. Θα γίνεις γρήγορα καλά και θα τους κυνηγήσεις τους ιταλούς μέχρι τη Ρώμη.

3^η νοσοκόμα: Έτοιμος είναι.

1^η νοσοκόμα: Να πάει στα μετόπισθεν. Να πάει μέχρι να γίνει εντελώς καλά.

7^{ος} φαντάρος: Όχι, όχι, εδώ θα μείνω. Εσείς το είπατε πως δεν είμαι σοβαρά τραυματισμένος. Αύριο θα είμαι μια χαρά.
(Επιστρέφουν οι υπόλοιποι φαντάροι από την επίθεση).

Λοχίας: Αδελφή, τι συμβαίνει;

2^η νοσοκόμα: Έχετε έναν τραυματία.

Λοχίας: Είναι σοβαρά;

2^η νοσοκόμα: Ευτυχώς όχι. Σύντομα θα γίνει καλά.

1^{ος} φαντάρος: Λαγοί έγιναν οι ιταλοί.

2^{ος} φαντάρος: Δεν βρίσκανε το δρόμο να φύγουν.

3^{ος} φαντάρος: Πως πηδούσαν τους βράχους απ' το φόβο τους...
Χα χα χα...

4^{ος} φαντάρος: Τρέξαν να πάρουν τα μαντάτα στο Μουσολίνι.

ΟΛΟΙ: (Τραγουδούν) Κορόιδο Μουσολίνι...

5^{ος} φαντάρος: Κυρ λοχία, τι θα κάνουμε αν ξαναρχίσουν οι μακαρονάδες την επίθεση;

Λοχίας: Τι θα κάνουμε; Θα πολεμήσουμε.

6^{ος} φαντάρος: Μα πως κυρ λοχία. Μας σώθηκαν τα πυρομαχικά.

Λοχίας: Τότε θα πολεμήσουμε με τη λόγχη. Με τις πέτρες. Με τα δόντια. Μα δε θα πάμε ούτε βήμα πίσω.

7^{ος} φαντάρος: Ζήτω ο λοχίας μας.

ΟΛΟΙ: Ζήτωωωωωω.

3^{ος} φαντάρος: Ακούω βήματα. Ποιος να 'ναι;

1η Ελληνοπούλα: Αδέλφια μας, σας χαιρετούμε. Σας φέρνουμε προμήθειες. Σας φέρνουμε πυρομαχικά.

2^η Ελληνοπούλα: Εδώ υπάρχουν τρόφιμα. Εδώ κουβέρτες και σεντόνια μάλλινα.

3^η Ελληνοπούλα: Εδώ κάλτσες και φανέλες μάλλινες. Μόνες μας τα φτιάξαμε. Με τα ίδια μας τα χέρια.

Λοχίας: παιδιά, σωθήκαμε.

7^{ος} φαντάρος: Ας κοπιάσουν τώρα οι ιταλοί.

Λοχίας: και δεν φοβηθήκατε να ανεβείτε ως εδώ πάνω; Ξέρετε τι κίνδυνο περάσατε;

2^η Ελληνοπούλα: και βέβαια ξέρουμε από τι κίνδυνο περάσαμε. Αλλά δεν φοβόμαστε εμείς. Τι Ελληνοπούλες είμαστε αν τρέμουμε για τη ζωή μας;

Λοχίας: Να μας ζήσετε αδελφούλες μας. Αλήθεια τι θα γινόμαστε χωρίς εσάς;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΦΑΝΤΑΡΟΙ: Να ζήσουν οι Ελληνοπούλες. Με τέτοιες Ελληνίδες, δε σκλαβώνεται η πατρίδα μας η Ελλάδα.

ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΝΟΣΟΚΟΜΕΣ: Με τέτοιους φαντάρους, δε φοβόμαστε τους εχθρούς.

Αξιωματικός: *(Καταφθάνει και ακούει τα τελευταία λόγια).*

Να μου ζήσετε παιδιά μου. Δε σας το 'λεγα εγώ; Το ισχυρότερο όπλο είναι η ψυχή.
 Ζήτω η αθάνατη Ελληνική ψυχή.
 Ζήτω η αθάνατη Ελλάδα μας.

Όλοι: Ζήτωωωωωωωωωωωωω.

ΤΕΛΟΣ

Παιδί: Αυτά γίνονταν στην Πίνδο. Αλλά και στα «μετώπισθεν» ο αγώνας συνεχίζεται. Ποιος μπορεί να ξεχάσει εκείνη την καμπουριασμένη γριούλα, που πήγε στο κέντρο αιμοδοσίας να δώσει αίμα για τους στρατιώτες που πολεμούσαν;

Γιατρός: Τι θέλεις εσύ εδώ;

Γριούλα: Ήρθα για για το αίμα. Γι αυτό που γράφετε στις εφημερίδες.

Γιατρός: (χαμογελώντας) Κοίτα, έχουμε αρκετούς νέους.....

Γριούλα: Πρέπει να σου πω, γιατρέ, να μη φοβάσαι που με βλέπεις έτσι τσακισμένη από τα χρόνια και τα βάσανα. Είμαι γερή, ποτέ δεν αρρώστησα.

Γιατρός: Πως σου ήρθε και τ' αποφάσισες;

Γριούλα: Πως μου ήρθε; (χαμογελά) Εγώ, γιατρέ μου, είχα τρία αγόρια. Τα πήρε και τα τρία ο πόλεμος. Σκοτώθηκαν εκεί στην Αλβανία. Ήταν γραφτό. Για την Ελλάδα πήγαν. Όμως το τελευταίο μου, ο Γιάννης μου, όπως μου είπαν, πέθανε από το πολύ αίμα που έχασε. Τώρα έμαθα πως γυρεύετε αίμα, για να γλιτώσουν τα παιδιά μας. Είπα κι' εγώ, γιατρέ μου, ας πάω να προσφέρω αίμα, μπορεί να γλιτώσω το παιδί κανενός

αλλουνού. Έτσι σηκώθηκα κι ήρθα. Είμαι γερή, γιατρέ μου, μη φοβάσαι....

Γιατρός: Πάμε μέσα, γιαγιά. Με τέτοιες λεβεντομάνες, δε σκλαβώνεται η Ελλάδα!

5^η ΜΟΥΣΙΚΗ: ΕΜΒΑΤΗΡΙΟ

ΠΑΙΔΙ: Τις πρώτες μέρες του πολέμου οι Ιταλοί παίρνουν μερικές θέσεις μέσα στο Ελληνικό έδαφος, αλλά στις 5 Νοεμβρίου αρχίζει η Ελληνική αντεπίθεση. Τα Ελληνικά στρατεύματα, με το σύνθημα, «Α.Ε.Ρ.Α.» ελευθερώνουν πόλεις και χωριά της Βορείου Ηπείρου.

ΠΑΙΔΙ: Κορυτσά, Μοσχόπολη, Πόγραδετς, Πρεμετή, Άγιοι Σαράντα, Αργυρόκαστρο, Χειμάρρα, Κλεισούρα, δέχονται τους Έλληνες με συγκίνηση, περηφάνια κι ενθουσιασμό.

6^η ΜΟΥΣΙΚΗ: ΠΗΡΑΜΕ Τ' ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟ

ΠΑΙΔΙ: Βλέποντας αυτά ο Μουσολίνι, αντιλαμβάνεται πως δεν υπάρχει ελπίδα να καταλάβει την Ελλάδα.

«Είναι ανήκουστο και γελοίο» θα πει ο Ιταλός δικτάτορας, «αλλά είναι γεγονός. Πρέπει να ζητήσουμε την παρέμβαση του Χίτλερ.»

ΠΑΙΔΙ: Η παρέμβαση του Χίτλερ δεν αργεί να έρθει. Στις 6 του Απριλίου του 1941 η ναζιστική Γερμανία επιτίθεται κατά της Γιουγκοσλαβίας και της Ελλάδας, με 32 επίλεκτες μεραρχίες. Οι Έλληνες αντιστέκονται για δύο μήνες. Η Ελληνική στρατιωτική διοίκηση διατάσσει υποχώρηση.

ΠΑΙΔΙ: Οι Έλληνες παραδίδουν τα οχυρά στους γερμανούς, αλλά συνεχίζουν την αντίσταση σ' όλη τη χώρα. Οι Γερμανοί προχωρούν..... Μπαίνουν στην Αθήνα.... Όλα είναι βουβά. Κλειστές οι πόρτες και τα παράθυρα.... Έρημοι οι δρόμοι... κανένας δε βγαίνει να τους υποδεχτεί. Προχωρούν στην Ακρόπολη. Θα κατεβάσουν τη γαλανόλευκη και θα υψώσουν τη γερμανική σημαία.

7^η ΜΟΥΣΙΚΗ: ΛΥΠΗΤΕΡΗ

ΟΧΙ, ΠΟΤΕ ΣΚΛΑΒΑ ΖΩΗ

Είπεν ο νέος ανταριασμένος ..
 "Όχι, ποτέ σκλάβια ζωή!"
 και του χαλύβδωσε το μένος,
 καρδιά και σώμα και ψυχή.

Κι όπως οι πρόγονοί του νά τον
 γράφει και πάλι μ' αστραπές,
 μες το βιβλίο των αθανάτων
 καινούριες πράξεις ηρωικές.

Γειά σου παλληκαράκι, γειά σου,
 ξεπεταρούδι, χρυσαετέ!
 Πολέμα για τη λευτεριά σου
 και δεν θα ξεχαστείς ποτέ.

Και ζωντανό κι αποθαμένο
 η Ελλάδα μπρος σου, ποια τιμή!
 με το δεξί της υψωμένο,
 θα σκύβει και θα σ' ευλογεί!

ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΑΓΩΝΑΣ

(I - Ο λήθαργος)

Εκατομμύρια άνθρωποι εβλέπαν πως νυχτώναν
 οι μέρες μια πίσω απ' την άλλη πληχτικές,
 πάθη μικρά κι ιδέες φτωχές τις ξημερώναν
 κι όμοια νωθρά διαβαίνουν σκόλες και γιορτές.

Δίχως βαθύτερη ενατένιση εντός τους,
 μηδέ στη φύση ούτε στον πλάι τους αδερφό,
 αργοκυλούσε στη ζωή τους ο εαυτός τους

χωρίς αντίδραση, χωρίς ούτε σκοπό.

(II - Η βία)

Και μια βραδιά πάνω απ' του ύπνου τα παλάτια
πλανάει τον ίσκιο της η Βία τρομαχτικά,
μαύρο έχει πρόσωπο και πράσινα τα μάτια,
σφιχτά τα δόντια και τα νύχια αρπαχτικά.

Φωτιά και σίδερο κρατάει στ' άνομο χέρι,
φλόγες υψώνει, καίει, γκρεμίζει και βροντά,
καρδιές ανθρώπων ξεριζώνει με μαχαίρι
και τρέχει το αίμα σε ποτάμια κοχλαστά.

(III - Το ξύπνημα των λαών)

Ξυπνάν, σηκώνονται στο πόδι αλαφιασμένοι
και τα όπλα αδράχνουν ένας - ένας οι λαοί.
Στη Βία ενάντια πολεμάν και ματωμένοι
κρατάν τη Γη τους ως την ύστατη πνοή.
Κάποια στιγμή κάποια λυγίσαν, γιατί έχασαν
την ένθεη πίστη στα μεγάλα ιδανικά,
κάποιοι τους νόμους της τιμής τους εξεχάσαν
κι άλλοι δεν πράξανε πολύ πατριωτικά.

(IV - Η ελληνική ιδέα)

Τότες υψώθηκε το δόρυ της Παλλάδας
το δρόμο δείχνοντας της τίμιας λεβεντιάς
κι η πανοπλία της πάντα αθάνατης Ελλάδας
εβροτνοχτύπησε παλιάνα λευτεριάς.

Στα όπλα οι Έλληνες! Ορθοί μες στον αγώνα
οπτασιαστές νικών κι ωδών Πινδαρικών
τρόπαια στον ίσκιο στήνουνε του Παρθενώνα
κι αναθαρρεύουνε τα στήθια των λαών.

(V- ο θρίαμβος)

Μια μούσα αιθέρια ξεκινά απ' τον Ελικώνα
προσκαλεσμένη πανανθρώπινης ευχής
και στον πλανήτη κράζει πέρα απ' τον αιώνα
το Ευοί Ευάν της νικητήριας ιαχής.

Κι η ανθρωπότητα ορθωμένη στ' όραμά της
Δάφνης κι Ελιάς ντυμένη φύλλα γιορτινά
μέσα στον Ήλιο και στο φως σα νέος εργάτης
για έναν καινούργιο δρόμο πάλι ξεκινά.

ΠΑΙΔΙ: Το ΟΧΙ του Σαράντα δεν ανήκει σε κανένα ατομικά. Ανήκει στο Έθνος των Ελλήνων που όταν είναι ενωμένο, μεγαλουργεί. Ανήκει σε κείνους που έδωσαν τη ζωή τους για τη λευτεριά. Ανήκει σε μας και σε κείνους που θα 'ρθουν.

ΠΑΙΔΙ: Ένα μόνο πρέπει να θυμόμαστε:
Να τιμούμε τους ήρωες που έδωσαν τη ζωή τους για την πατρίδα. Να τους τιμούμε, γιατί μας δείχνουν το δρόμο του αγώνα για το τίμιο και το ηθικό, για το δίκαιο και τη λευτεριά.

ΠΑΙΔΙ: «...».Ήταν ωραίο παιδί. Την πρώτη μέρα που γεννήθηκε σκύψανε τα βουνά της Θράκης να φανεί.

ΠΑΙΔΙ: Ήταν γενναίο παιδί.
Με τα θαμπόχρυσά κουμπιά
Και το πιστόλι του
Με τον αέρα του άντρα
Στη περπατηξιά
Και με το κράνος του.....

ΠΑΙΔΙ: Με το αίμα πάνω από τα φρύδια
Βρόντηξαν τα βουνά της Αλβανίας
Ύστερα λύσαν χιόνι να ξεπλύνουν
Το κορμί του.
Δεν έκλαψαν
Γιατί να κλάψουν
Ήταν γενναίο παιδί.....

Οδυσσέας Ελύτης

(Ακολουθούν τραγούδια)

8^η ΜΟΥΣΙΚΗ: ΕΘΝΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ 28^{ΗΣ} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

Οκτώβρη εικοσιοχτώ, ημέρα δοξασμένη
 που οι Έλληνες ορμήσανε, όλοι τους ενωμένοι.
 Στ' Αλβανικά βουνά, δόξας σελίδες γράψαν.
 Η Ελλάδα ξαναέλαμψε και τον εχθρό τον θάψαν.

Χτυπούσανε αλύπητα, τρέχοντας νύχτα μέρα
 χωρίς ψωμί, χωρίς νερό, φωνάζοντας "αέρα".
 Χωρίς ψωμί, χωρίς νερό, σκορπίζανε τη φρίκη
 σ' εχθρό ανώτερο απ' αυτούς, το σύνθημά τους "Νίκη"!

28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

Τον Καίσαρα συντρίψανε τα χωριατόπουλα της Ήπειρος,
 πήραν φωτιά και δύναμη απ' τις πυρφόρες φλέβες του τόπου
 τους.

Στα κράνη τους κρέμονταν φουντίτσες του Εικοσιένα,
 είχαν τα μπράτσα ώριμα απ' τα μπαρούτια του Δώδεκα,
 τις καρδιές λιονταρίσιες απ' την ιστορία του Έλληνα.

Βράχος η Ελλάδα, αστραφτερός από φως.

Τα λάβαρα της από καημούς και λουλούδια.

Στης Αλβανίδας γης τις χωματένιες φλέβες
 κοιμούνται τα πιο τρανά βλαστάρια της.

Μην τους ξυπνάτε! Πολεμούν ακόμα
 για μας που ζούμε και χορταίνουμε ψωμί και φως,
 που υπερηφανευόμαστε γιατί είμαστε Έλληνες,
 αδέρφια αυτών που έμειναν στης Αρβανιτιάς
 τα χάλκινα σπλάχνα.

ΒΡΟΝΤΑΕΙ Ο ΟΛΥΜΠΟΣ

Βροντάει ο Όλυμπος, αστράφτει η Γκιώνα,
μουγκρίζουν τ' Άγραφα, σειέται η Στεργιά.
Στ' άρματα, στ' άρματα, εμπρός! στον αγώνα
για τη χιλιάκριβη τη Λευτεριά.

Ξαναζωντάνεψε τ' αρματολίκι,
τα μπράτσα σίδερο, φλόγα η ψυχή,
λουφάζουν έντρομοι οι ξένοι λύκοι
στην εκδικήτρια μας αντρίκεια ορμή.

Ο Γοργοπόταμος στη Αλαμάννα
στέλνει περήφανο χαιρετισμό.
Μιας ανάστασης νέας χτυπά η καμπάνα,
μηνάν τα όπλα μας το λυτρωμό.

Σπάμε την άτιμη την αλυσίδα
που μας εβάραινε θανατερά,
θέλουμε λεύτερη εμείς Πατρίδα
και πανανθρώπινη τη Λευτεριά.

ΓΙΑ ΜΑΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

Για μας παιχνίδι ο πόλεμος και το ντουφέκι γλέντι.
Τα βόλια που σφυρίζουνε, δε σκιάζουν το λεβέντη.
Κι είναι χαρά, Πατρίδα μου, για σε να πολεμήσω
και τη ζωή που μου 'δωσες, να σου τη δώσω πίσω.

Τώρα, που το άδικο του εχθρού με βασανίζει χέρι,
γέροι, γυναίκες και παιδιά, θε να γενούμε ταίρι.
Ένας στρατός, με μια καρδιά, σε μια φωνή θ' ακούμε!

"Ελεύθερα πεθαίνουμε και δούλοι εμείς δε ζούμε"!

Οι θερμοπύλες τὸ 'δειξαν, τ' Αρκάδια, οι Μαραθῶνες
 και τὸ 'δαν και θαμπώθηκαν χώρες, λαοὶ και αιώνες.
 Μες στην καρδιά με γράμματα, γραμμένο μια για πάντα
 πάντ' άσβηστο, πάντ' άγρυπνο, θα ζει και το Σαράντα.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ

Μικρή και κοσμοδόξαστη
 πολύπαθη πατρίδα
 στο κράξιμό σου τρέξαμε
 με πίστη και μ' ελπίδα
 περήφανοι κι ατρόμαχοι
 στους κάμπους του πολέμου
 σαν την πνοή τ' ανέμου
 και σαν την αστραπή.

Ήρθαμε από τη Ρούμελη
 κι απ' του Μωριά τα πλάγια
 κι απ' τ' ανθισμένα Εφτάνησα
 πού έχουνε χίλια μάγια,
 κι απ' τους Μακεδονίτικους
 λόγγους κι απ' τις Κυκλάδες
 κι απ' όλες τις Ελλάδες
 ὅλοι με μια ψυχή!

Όλοι με την αγάπη σου
 είμαστ' αρματωμένοι
 και μήτε στοχαζόμαστε
 ποιος ζει και ποιος πεθαίνει,

γιατί έμεινες ανίκητη
 και στην ενάντια μοίρα
 κι εφόρεσες πορφύρα
 το φως τ' αληθινό!

Για σε ξεσηκωθήκαμε
 πλούσιοι, φτωχοί, ξωμάχοι.
 Για της φωτιάς το βάφτισμα
 ριχτήκαμε τη μαχη...
 Ω, Ελλάδα κι αν σε πλήγωσαν
 εχθροί, βάσανα, χρόνια,
 η δόξα σου είν' αιώνια
 κάτου απ' τον ουρανό...

ΜΝΗΜΗ 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

Σας λαμπρύνει η δόξα της θυσίας
 με το φως της ασκλάβωτης σκέψης.
 Σαν ευλογία στη υπέρτατη Αρετή
 που τη γενναία ύπαρξή σας έχει στέψει.

Πολύφεγγο το διάβα σας. της Πίνδου Σταυραετοί,
 Αστροπελέκι το σπαθί και φως η λεβεντιά σας
 Το φασισμό συντρίψατε σ' ελληνικά βουνά
 με των προγόνων την ευχή και την παλικαριά σας.

Το πνεύμα σας αθάνατο και διδαχή η μορφή σας
 τραγούδι η θυσία σας στο δρόμο της ζωής
 τους τύραννους διδάξατε πίστη και λευτεριά
 της Ιστορίας, της τιμής, της Αρετής παιδιά.

ΕΜΠΡΟΣ ΟΙ ΨΥΧΕΣ

Εμπρός οι ψυχές, οι ελεύθεροι εμπρός!
 Με την πίστη κοντάρι κι ελπίδα
 κι ήρθε πάλι παιάνων και ηρώων καιρός
 στου φωτός την αιώνια πατρίδα.

Εμπρός οι ψυχές, οι ελεύθεροι εμπρός!
 Νέων θρύλων εσήμανε η ώρα.
 Ο βάρβαρος πάλι θα σκύψει εχθρός
 στων Δελφών, στων Αισχύλων την χώρα.

Εμπρός οι ψυχές! Αίμα ολόθερμο αγνό,
 πάντα οι δάφνες διψούν για ν' ανθίσουν.
 Στον περήφανο, πόση δόξα, λαό,
 που οι νεκροί και νεκρούς θ' αναστήσουν.

Εμπρός οι ψυχές!. Οι ελεύθεροι εμπρός,
 στον μεγάλο και δίκαιον Αγώνα.
 Στην Ελλάδα ανατέλλει πάλι το φως,
 που θα φέξει τον νέον Αιώνα.

Εμπρός οι ψυχές! Όσοι αγνοί και πιστοί
 δεύτε λάβετε φως... Στην κοιλάδα
 την μαύρη των γόνων αγρυπνά γελαστή,
 των ψυχών κολυμπήθρα η Ελλάδα!

ΝΙΚΗ

Μπρος στα χαλύβδυνα άρματα όλοένα
 των τυρράνων, που ερήμωση σκορπίζουν,
 έθνη μικρά ή μεγάλα τρομαγμένα
 σαν ανεμόδαρτα δεντριά λυγίζουν.

Εσύ μονάχα Ελλάδα, την ωραία
 την κεφαλή σου υψώνεις. Τα παιδιά σου,
 όπως στα χρόνια των Περσών τ' αρχαία,
 παίρνουν φτερά, πετούν στα σύνορά σου.

Και ξάφνου, ο κόσμος όλος που με φρίκη
 την ήττα σου προσμένει, χαρμοσύνων
 στροφές ακούει παιάνων για τη Νίκη...
 Τη νίκη των ασύγκριτων Ελλήνων.

Ω χαιρε, χαιρε, Ελλάδα δοξασμένη
 στα Μεσολόγγια και τους Μαραθώνες.
 Σύμβολο τ' όνομά σου ήταν και μένει

ΟΜΠΡΟΣ! . .

Ομπρός! με ορθή, μεσούρανη
της λευτεριάς τη δάδα
ανοίγεις δρόμο Ελλάδα,
στον Άνθρωπο, -ομπρός.

Ορμάνε πρώτοι οι Έλληνες
κι όλοι οι λαοί σιμά σου
- μεγάλο τ' όνομά σου -
βροντοφωνάν "Ομπρός!"

ομπρός να γίνουμε ο τρανός
στρατός που θα νικήσει
σ' Ανατολή και Δύση,
το μαύρο φίδι· ομπρός,

ομπρός κι Ελλάδα σκώθηκε
και διασκορπάει τα σκότη...
Ανάστα η Ανθρωπότη
κι ακλούθα την. Ομπρός!